GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 124. *Duminecă, 7 (19) Iunie.* **1887.**

Brașovŭ, 6 Iunie 1887.

Ḍiua întâiu a alegerilorŭ pentru dieta unguréscă s'a terminatŭ în favórea guvernului. Partida dela putere a dobênditŭ cu 15 mandate mai multŭ ca în periodulŭ trecutŭ, așa că de pe acum se póte prevedé cu siguritate învingerea ei finală. Erășĭ va avé cabinetulŭ Tisza o maioritate, póte încă mai impuitóre decâtŭ în trecutŭ, sute de mamelucĭ vorŭ sta érășĭ gata sĕ asculte de comanda șefului lorŭ.

Alegerile se facŭ de astădată, precum scimŭ, pe unŭ periodŭ de cincĭ anĭ, timpŭ destulŭ de îndelungatŭ pentru ca Tisza Kalman sĕ-șĭ pótă continua esperimentele cu scopŭ de a'șĭ întărì sistemulŭ sĕu asupritorŭ și apăsĕtorŭ, presupuindŭ că situațiunea generală politică a monarchiei va rĕmâné și în viitorŭ totŭ așa de pacînică ca până acuma.

Dér óre isbuti-va elŭ a dobêndi în cincĭ anĭ, ceea ce n'a pututŭ dobêndi în doisprеḍece anĭ, de când se află la guvernŭ?

Étă o grea întrebare, la care nicĭ amicii și sprijinitorii lui Tisza nu potŭ da unŭ rĕspunsŭ afirmativŭ. Chiar „N. fr. Presse" care emuléză cu „Pester Lloyd" în tămâierea regimului tiszaistŭ se îndoiesce de succesulŭ esperimentelorŭ sale.

„Precum însușĭ sórele are pete — scrie numita fóiă vienesă — totŭ așa și sistemulŭ lui Tisza își are *punctulŭ sĕu întunecosŭ*, și acesta este *situațiunea budgetului*. Starea financiară a rĕsturnatŭ guvernele deakiste și pe Coloman Ghyczy și celŭ mai de căpeteniă punctŭ alŭ programei cu care a venitŭ la guvernŭ Tisza a fostŭ restabilirea echilibrului în financele statului. . . . Starea financiară a Ungariei e astăḍĭ de totŭ seriósă și numai un om politic ușor de minte s'ar puté amăgì că cu-o nouă fusiune a partidelorŭ statulŭ ar puté scăpa de critica situațiune, care nu ascunde în sine numai pericule financiare".

După acéstă arată „N. fr. Presse", că capacitățĭ financiare ca Moriz Wahrmann și Coloman Szell, carĭ nu suntŭ contrarĭ ai lui Tisza, s'au pronunțatŭ în sensulŭ, că starea financiară forméză sêmburele situațiunei politice a Ungariei și că singura scăpare este numai economia, o cerință diametralŭ opusă pretențiunilorŭ neapĕrate ale sistemului de guvernare alŭ d-lui Tisza.

Ca sĕ ne facemŭ o ideiă despre aceste pretențiunĭ, vomŭ cita aicĭ unŭ pasagiu din darea de sémă a deputatului Adolf Zay: „Cabinetulŭ Tisza — ḍise elŭ — a luatŭ în anulŭ 1875 administrația financelorŭ cu o datoriă de statŭ de 619 milióne, deficitul atuncĭ era de 26 milióne. De atuncĭ ministeriulŭ Tisza a făcutŭ sĕ se urce dările cu suma înfricoșată de 46 milióne pe anŭ și a vêndutŭ pentru 770 milióne domenii de ale statului. Și care este resultatulŭ?... — Deficitulŭ a crescutŭ sub regimulŭ Tisza la 30 până la 40 milióne pe anŭ, ér datoriile statului s'au urcatŭ la suma colosală de 1585 milióne".

Cum o sĕ facă dér economiă d-lŭ Tisza în asemenĭ împrejurărĭ, mai alesŭ déca va susțìné și în viitorŭ politica de maghiarisare atâtŭ de constisitóre, care déca se va continua încă cincĭ anĭ îĭ va duce pe Ungurĭ la sapă de lemnŭ ér statulŭ la totala ruină?

Grația presiunilorŭ, corupțiunei și a terorismului celui mai nerușinatŭ, Tisza va dobêndi și de astădată o maioritate covêrșitóre în dietă. Dér ce maioritate va fi acésta?

Noua dietă ungurésca cu mamelucii ei va sta în fața a două cestiunĭ marĭ și decisive pentru sórtea și viitorulŭ statului: situațiunea desperată financiară și situațiunea desperată a popórelorŭ nemaghiare.

Quid nunc?

Mișcarea electorală.

In 21 Iunie n. alegŭ: comitatulŭ Selagiu; orașulŭ Becichereculŭ mare. In 22 Iunie n. comitatulŭ: Bichișŭ; orașulŭ Abrudŭ. In 23 Iunie orașulŭ Bichișŭ-Ciaba. In 26 Iunie orașulŭ Tĕrgu-Mureșului.

In *Pesta* cerculŭ IV partida lui Trefort a dus'o numai în banchete. La celŭ din urmă »neaoșulŭ« ministru maghiarŭ ḍise în toastulŭ sĕu: „Dieta viitóre va trebuì sĕ se gândéscă a pune stavilă esceselorŭ. In multe locurĭ poporulŭ nu face altceva, decâtŭ mănâncă, bea și înjură". Pare că partida lui Trefort n'a făcutŭ totŭ așa! Și apoi în așa ceva se pricepe de minune „națiunea".

In *Raab* ministrulŭ Baross ḍise că tóte cheltuelile cele enorme ce le face guvernulŭ, le face pentru promovarea bunăstărei generale, și amintesce între altele regularea riurilorŭ. Adecă, cum amŭ ḍice noi mai la înțelesŭ, Ungurii trăescŭ prin căpĕtuială de pe spinarea altora, ér pe Neungurĭ îĭ reguléză riurile cu inundările lorŭ. Ministrulŭ ḍise că 'șĭ dă marĭ silințe pentru a se esecuta regularea Porțilorŭ de ferŭ. Dintre tóte inundările n'a amintitŭ ministru decâtŭ pe cea din ținutulŭ Tissei, pentru că, de! suntŭ numai Ungurĭ p'acolo. Pe cei din ținutulŭ Timișului, Begei, Mureșului etc., ducă 'i apa, căcĭ nu suntŭ Ungurĭ. Ba contra societății de regulare a Tissei s'a pornitŭ și cercetare; dér în contra celei timișiane și begeane? Nu'lŭ dóre capulŭ. Mai ḍise ministrulŭ, că Ungaria trebue sĕ caute a cuceri Orientulŭ cu comerciulŭ și industria.

In *Szegvar* candidatulŭ margrafŭ Pallavicini ḍise că Ungaria e chemată a îngriji de interesele întregei monarhii, deórece desvoltarea raporturilorŭ în țĕrile ereditare nu promovéză „idea de statŭ", negreșitŭ maghiarŭ. Acolo (in Austria) e o stare îngrijitóre de amăriciune, ḍise elŭ, ale cărei urmărĭ periculóse aḍĭ încă nu se vĕdŭ. Margrafulŭ mai ḍise, că maioritățile slave din Austro-Ungaria amenință. Cu alte cuvinte, ce a ḍisŭ margrafulŭ? Ne ducemŭ pe copcă, noi Ungurii, de nu vomŭ împedeca împăcarea popórelorŭ din Austria și de nu vomŭ pune bețe 'n róte guvernului din Viena. Numai Ungurii suntŭ destinațĭ a sta cocoțațĭ la putere pe spinarea celorlalte popóre. La pămêntŭ cu acestea, altfelŭ perimŭ, de vomŭ fi silițĭ sĕ recunóscemŭ și la noi drepturile Românilorŭ, Slovacilorŭ, Sêrbilorŭ, Sasilorŭ etc.

In *Crișŭ* contele Apponyi ḍise, că esecutarea imediată a programului partidei independente nu numai n'arŭ asigura independența și integritatea țĕrii, ci o-ar și periclita. Prin activarea acestui programŭ s'ar slăbi legătura între Ungaria și între Austria, și acésta nu e aḍĭ la locŭ, deórece cestiunea orientală bate cu putere la granițele patriei, și însușĭ Kossuth ḍice că Ungaria, dinastia și Austria au în fasa de aḍĭ a istoriei unulŭ și acelașĭ interesŭ. Acestŭ programŭ nu e esecutabilŭ fără marĭ conflicte, și națiunea decăḍută materialicesce și moralicesce nu e în stare a eși victoriósă din astfelŭ de conflicte. Va sĕ ḍică „puternica națiune« nu póte esista și trăi decâtŭ din ajutorulŭ și grația Austriei, cu împilarea popórelorŭ nemaghiare, pentru că e o nație decăḍută. Tristă și înjositóre mărturisire! Mai ḍise apoi Apponyi că elŭ cu partida sa nu suntŭ șoviniștĭ și vreau sĕ trăiască în pace cu tóte naționalitățile din țĕră; dér că nu renunță de dragulŭ nimĕruĭ la caracterulŭ naționalŭ alŭ acestui statŭ. Cum se potrivesce astă îngâmfare cu starea de decădință a „națiunei"? Caracterŭ „naționalŭ«, adecă maghiarŭ, alŭ statului, póte sĕ-lŭ viseze Apponyi, dér calendele grecescĭ încă nu s'au găsitŭ.

In *Pesta* cerculŭ VII femeia Francisca Maus a declaratŭ că, décă se va alege deputatŭ Morzsanyi, ea va dărui unŭ terenŭ de 600 metri pătrațĭ pentru zidirea unei capele și două odăi pentru o casă de rugăciunĭ israelită. Cronica nu ne spune care e temeiulŭ acestui sacrificiu.

In comitatulŭ *Neutra* iritațiunea poporului e în crescere. Guvernamentalii se temŭ cumplitŭ de fiasco. In *Neuhäusel* până și Jidovii se ridică contra guvernului. Órecine s'a apucatŭ de a îndemnatŭ pe conducĕtorii partidei guvernamentale sĕ adreseze alegĕtorilorŭ jidovĭ din comitatŭ unŭ apelŭ, în care'i provócă sĕ țină strînsŭ la guvernŭ. *Apelulŭ a fostŭ compusŭ în limba ebraică și tipăritŭ cu litere ebraice*, apoi tradusŭ și în unguresce, nemțesce și slovăcesce. Jidovii s'au supĕratŭ de acéstă influențare la alegerĭ. „Pĕster Lloyd« e neconsolabilŭ că cade candidatulŭ jidano-maghiarŭ.

In *Canija mare* guvernamentalii s'au certatŭ cumplitŭ; pe președintele clubului Varga l'au spălatŭ cu ou și cu oțĕtŭ pentru procederea lui necalificabiliă, că adecă a lăsatŭ têrêmulŭ candidatului oposițiunalŭ.

In *Ceica maghiară* se ḍice că, refusândŭ Iosifŭ Vulcanŭ candidatura guvernamentală a primit'o Silviu Rezei, secretarulŭ episcopescŭ gr. cat. din Oradea mare și secretarŭ consistorialŭ. Crede secretarulŭ că 'i face cinste astă slugărnicie guvernamentală?

In *Boroșineu* Ungurii cu elementele slugarnice dintre Neungurĭ se facŭ luntre și punte sĕ scótă deputatŭ pe ministrulŭ Boross. Pe alegĕtorii românĭ caută a'i corupe cu tóte mijlócele demoralisatóre, le-au compusŭ și poesii românescĭ, ca sĕ le trălălăéscă pentru candidatulŭ ungurŭ.

In comuna *V. Atya* din cerculŭ Tiszahat a fostŭ unŭ escesŭ sângerosŭ. Alegĕtorii oposiționalĭ au atacatŭ pe cei guvernamentalĭ. Suntŭ mulțĭ rănițĭ și unulŭ bătutŭ de mórte. In comuna *Barabasŭ* din acelașĭ cercŭ de asemenea s'au păruitŭ strașnicŭ alegĕtorii oposiționalĭ cu cei guvernamentalĭ. Suntŭ vr'o 10 rănițĭ.

In comitatulŭ *Neutra* au sositŭ două escadróne de dragonĭ din Wiener-Neustadt, pe lângă trupele aflătóre deja în acelŭ comitatŭ. „N. fr. Presse" observă că campania electorală în Ungaria sêmĕnă cu unŭ micŭ rĕsboiu.

Reghinulŭ S., 4 (16) Iunie 1887.

Mișcările electorale ca pretutindenea în țĕra nóstră, așa și prin cercurile nóstre au începutŭ a conturba liniștea multŭ cercatului poporŭ românescŭ; de mai multe ḍile au început corifeii și slugarnicii guvernului a cutreera comunele de pe malulŭ Mureșiului pân' la marginea comitatului pentru a corumpe cu argințĭ de ai luĭ Iuda sufletele pe séma candidațilorŭ guvernului actualŭ, care nu se sfiesce a se numi „liberalŭ«; asemenea își cércă norocul și partida oposițională moderată prin agenții sĕi neobosițĭ, colindândŭ din satŭ în satŭ, din casă'n casă spre a'șĭ puté câștiga câtŭ mai multe suflete rĕtăcite pe partea candidațilorŭ sĕi. —

La începutulŭ l. c. și-a desvĕlitŭ programulŭ sĕu guvernamentalulŭ contele Dominic Teleki, pe câtŭ de înaltŭ în gradulŭ nobilimei atâtŭ de inferiorŭ în alŭ culturei, promițĕndŭ câte verḍĭ și uscate aderențilorŭ de principiulŭ sĕu, cea mai mare parte funcționarĭ și mamelucĭ de ai guvernuluĭ; ca contra-candidatŭ a pășitŭ oposiționalulŭ moderatŭ Coloman Szentivanyi, care alaltaerĭ și-a ținutŭ programulŭ înaintea alegĕtorilorŭ sĕi, esclusivŭ măeștrii și alțĭ flămânḍĭ de calibrulŭ lorŭ, — ambii candidațĭ prin gulyaș-e și vinurĭ alese au cercatŭ a-șĭ câștiga încrederea și voturile alegĕtorilorŭ esaltațĭ și însuflețițĭ din jurulŭ meselorŭ împodobite patrioticŭ cu vinurĭ săsescĭ și apă sĕcuéscă, la tocana comună a ambilorŭ candidațĭ nu a luatŭ parte nicĭ unulŭ dintre alegĕtorii românĭ, onóre conducĕtorilorŭ lorŭ. —

In cerculŭ electoralŭ alŭ Gernesigului asemenea au pășitŭ doi candidațĭ, carĭ se combatŭ, unulŭ e contele Eugenŭ Lazarŭ, unŭ magnatŭ decăḍutŭ, căruia numaĭ titlulŭ i-a mai rĕmasŭ, ér celălaltŭ e Stefanŭ Berzenczey unŭ lingușitorŭ, din partidulŭ oposițiunalŭ estremŭ; ambii matadorĭ își dau tóte puterile prin agențĭ arvunițĭ a-șĭ întruni maioritatea voturilorŭ.

Ḍiua de alegere în ambele cercurĭ e ficsată pe 17 Iunie, în care ḍi sperezŭ, că vorŭ fi multe capete patriotice sparte, cum de obiceiu sĕ întêmplă și în alte orașe însuflețite de idea „patrioțilorŭ cultivațĭ" cu ocasiunea alegerilorŭ de deputațĭ dietalĭ.

Apelulŭ comitetului centralŭ electoralŭ împărțitŭ la timpulŭ sĕu prin delegații ambelorŭ cercurĭ între alegĕtorii românĭ, a avutŭ până acum resultatŭ îmbucurătorŭ, încâtŭ la numitele două banchete șovinistice, afară de unŭ preotŭ suspendatŭ din o comună învecinată, nu am vĕḍutŭ nicĭ unŭ alegĕtorŭ românŭ, și sunt în deplină convingere, că nicĭ de aicĭ în colo nu vorŭ puté străbate uneltirile șovinistice și presiunile mârșave și ameninţătóre în piepturile alegĕtorilorŭ românĭ, ci vorŭ respinge cu indignare și disprețŭ încercările de a fi trașĭ în cursă din partea asupritorilorŭ și puternicilorŭ ḍilei, deșĭ precum sunt informatŭ, cu pósta de erĭ au sositŭ din susŭ contelui D. Teleki 10 mii fl. pentru a arvunitŭ și pe unii din poporulŭ nostru, promițĕndu-le câte 4—5 fl. pe sufletŭ și cărăușia gratuită, așă póte îĭ va succede a seduce și pe unii din poporŭ în aceste grele timpurĭ de încercărĭ, despre care vĕ voiŭ împărtăși în scurtŭ după actulŭ alegerii.

Unŭ alegĕtorŭ.

Candidaturele brașovene.

Sub acestŭ titlu „*Kronstädter Zeitung*“, rĕspundêndŭ „Gazetei Transilvaniei«, relativŭ la cerculŭ electoralŭ alŭ Săcelelorŭ-Hermanului ḑice, că amŭ înțelesŭ lucrulŭ falsŭ; căcĭ nu póte fi vorba de o învoire între partida poporală săséscă și între partida guvernului, séu de vr'o tocmélă politică. Partida poporală săsésca, ḑice »Kronstädter Zeitung“, n'a pusŭ candidatŭ în acestŭ cercŭ, fiindŭ că totŭ l'ar fi perdutŭ.

„In acestŭ cercŭ — ḑice „Kr. Ztg,“ — trăescŭ și numeroșĭ alegĕtorĭ românĭ. Românii au hotărîtŭ din nou pasivitatea. Dér cum se observă pasivitatea, e cunoscutŭ. Acum 3 anĭ alegĕtorii românĭ au ajutatŭ partidei guvernamentale sĕ iasă învingĕtóre la alegerĭ în Făgărașŭ, Orăștiă, Sebișŭ, Mercurea, Năsĕudŭ și în numĕróse alte cercurĭ. Sĕ ne reamintimŭ numai alegerile dietale în comitatulŭ Brașovului, unde Românii, cu tótă pasivitatea, au încheiatŭ unŭ compromisŭ formalŭ dându-se 2 cercurĭ partidei guvernamentale și 1 Românilorŭ. La ultimele alegerĭ dietale, numeroșĭ Românĭ secelenĭ au fostŭ gata a vota pentru candidatulŭ guvernului. Și de astă dată era de temutŭ acelașĭ lucru. Nu'i vorbă, suntem convinșĭ, că conducĕtorii de aci ai Românilorŭ, celŭ puținŭ cei de aḑĭ, iau în seriosŭ pasivitatea. Dér alegĕtorii românĭ de aci numĕră multe elemente, care nu sciu și nu vréu sĕ scie nimicŭ despre o disciplină a partidei și suntŭ accesibilĭ de tóte influințele posibile. Decĭ cu nisce alegĕtorĭ în carĭ nu te poțĭ încrede, neamŭ fi pusŭ în jocŭ mai multŭ decâtŭ perderea unui cercŭ electoralŭ. De aceea din motive practice și tactice amŭ evitatŭ o luptă electorală violentă fără perspectivă, ér nu că amŭ pactatŭ. Dér cumcă dorimŭ și țintimŭ — întréga partidă poporală săsésca — a face unŭ pactŭ onorabilŭ cu guvernulŭ, n'amŭ negat'o nicĭ odată. Asta-i permanenta și seriósa nóstră țintă. Dér sĕ nu créḑă cineva, că pentru câteva vorbe frumóse vomŭ renunța la opozițiunea nóstră. Indată ce însĕ guvernulŭ va satisface gravaminele nóstre cele mai principale, temeiulŭ oposițiunei nóstre cade de sine.“

Va sĕ ḑică din cele de mai susŭ ar resulta că Sasii s'au temutŭ că câțĭva alegĕtorĭ românĭ din cerculŭ Săcelelor ar fi putut fi sedușĭ sĕ voteze contra unui eventual candidatŭ săsescŭ, și că de aceea au renunțatŭ la acestŭ cercŭ. Atuncĭ cum au pututŭ isbuti Sasii acum trei anĭ sĕ aibă unŭ deputatŭ acolo, căcĭ și atuncĭ periculŭ a fostŭ celŭ puținŭ acelașŭ, décă nu mai mare ca aḑĭ? Décă „Kronst. Zeitung“, imitândŭ pe „Ellenzék«, citéză câteva cercurĭ electorale din Ardealŭ unde deputații guvernamentalĭ s'au alesŭ și cu voturĭ românescĭ, atuncĭ îi aducemŭ aminte că pe deputații sasĭ guvernamentalĭ nu noi Românii i-amŭ alesŭ, și cei ce i-au alesŭ n'au fostŭ dușĭ la urnă ca ai noștri, cu puterea brachială solgăbirăéscă, ci s'au dusŭ ei de bună voia lorŭ.

Ceea ce s'a întêmplatŭ acum nouĕ anĭ aicĭ în Brașovŭ, când alegĕtorii noștri au fostŭ sedușĭ, sub pretextulŭ intereselorŭ locale, a vota cu guvernamentalii și a alege unŭ deputatŭ guvernamentalŭ românŭ, nu mai are valóre pentru ḑiua de aḑĭ, acésta o sciu bine Sasii; bă ei mai sciu, că în două rêndurĭ, la 1881 când s'a proclamatŭ solidaritatea tuturorŭ Românilorŭ pe basa programei stabilite atuncĭ, precum și la 1884 alegĕtorii românĭ din Brașovŭ au observatŭ o atitudine de disciplină națională esemplară, dela care arŭ puté mulțĭ Sașĭ sĕ ia esemplu.

Dér ḑice „Kronst. Ztg.“ că décă ar fi pusŭ candidatŭ Sasii și în Săcele-Hermanŭ, ar fi pututŭ perde mai multŭ decâtŭ unŭ cercŭ electoralŭ, espunêndu-se la totŭ felulŭ de efecte stricăcióse și demoralisătóre. Acéstă mărturisire nu este de natură a ne însufla mare încredere în disciplina de partidă a Sasilorŭ și ne face a crede, că și între Sasĭ se află multe elemente, carĭ nu sciu și nu vréu sĕ scie de acéstă disciplină și suntŭ accesibilĭ la totŭ felulŭ de influențe. Dovadă Sighișóra, Mediașulŭ, Agnita, Bistrița și altele.

Credemŭ, că era de ajunsŭ, décă »Kronst. Ztg« se mărginea a ne spune, că din motive practice și tactice, și chiar décă nu s'a învoitŭ verbalŭ orĭ în scrisŭ, au vrutŭ sĕ'mpace Sasii pe guvernamentalĭ, ca sĕ nu le facă greutățĭ în celelalte cercurĭ. Dér ca tocmai »Kronst. Ztg.« sĕ ne vorbéscă nouĕ de *disciplină de partidă*, când sciutŭ este, că Sasii din Brașovŭ au spartŭ mai întâiu disciplina Sasilorŭ ardelenĭ cu politica lorŭ de »Jung-Sachsen«, aducêndŭ mare confusiă și neînțelegerĭ în tabĕră săsésca; când sciutŭ este că și astăḑĭ Sasii din Brașovŭ ocupă o posițiune separată în partidulŭ națiunalŭ săsescŭ mergêndŭ alăturĭ cu Apponyiștii, pe când ceilalțĭ stau în afară de orĭ-ce partidă ungurésca, — acésta mărturisimŭ că ne-a surprinsŭ.

Ce privesce pretinsa dorință a partidei poporale săsescĭ de a se'mpăca cinstitŭ cu guvernulŭ ungurescŭ, nu scimŭ ce sĕ mai ḑicemŭ. Póte fi, că Sasii ardelenĭ au — cum ḑice „Kr Ztg.« — ținta acésta seriósă și constantă. Ce póte eși de aci pentru națiunea săsésca, amŭ vĕḑutŭ și vedemŭ de ajunsŭ de 20 de anĭ încóce, de când se totŭ urmăresce ținta acésta. In deosebĭ pe Sasii din Brașovŭ ne-amŭ lua voia a'i face atențĭ, că ținta ce pretindŭ ei că urmărescŭ, nu este și ținta partidei Apponyiste, cu care mergŭ deputații lorŭ astăḑĭ, căcĭ acéstă partidă este dușmană de mórte și neîmpăcată a guvernului Tisza.

Dér repețimŭ: Sașii cum îșĭ vorŭ săra așa vorŭ mânca!

Alegerile.

Deva, 17 Iunie n.

In cerculŭ electoralŭ *Deva* s'a alesŭ guvernamentalulŭ Szathmári Gyuricza, cu aclamațiune. Bucuriă mare în céta „*daszkelilorŭ*“. — Alegerea a duratŭ o jumĕtate de óră. Țĕranĭ românĭ au fostŭ fórte puținĭ ca judĭ și alțĭ oficialĭ comunalĭ. Peste totŭ s'au presentatŭ pu ținĭ la alegere, au fostŭ mai cu sémă oficialĭ și nemeșĭ. După alegere chefŭ, după chefŭ alungărĭ afară din birturĭ. Stradele mĕsurate de ómenĭ bețĭ.

La *Orăștiă* s'a alesŭ guv. Iust. Emich. — La *Huniadóra* fiiul comitelui Carolŭ Pogany. La *Hațegŭ* baronulŭ Alexie Nopcea a lui Vasilica.

La alegerea din Deva *nu s'au presentatŭ nicĭ preoțĭ nicĭ învĕțătorĭ românĭ* — afară de trei „popĭ“ cu ciórecĭ, și nepeptenațĭ. —

Onóre celorŭ ce au ținutŭ parola.

La *Dobra* guv. Szeredai, fostulŭ deputatŭ, a căḑutŭ față cu Arpád Lázár, din oposițiunea moderată. La *Baia de Crișŭ* terorisărĭ horibile, arestărĭ, corumperĭ. Alegerea decurge, resultatulŭ vi-lŭ voiu comunica prin telegrafŭ.

Corespondentulŭ.

B. Huniadŭ, 17 Iuniu.

D-le Redactorŭ! Aḑĭ în 17/6 s'a alesŭ în cerculŭ electoralŭ *B.-Huniadŭ* deputatŭ contele Banffy Bela — cu aclamațiune: contra-candidatŭ n'a fostŭ. Onóre alegĕtorilorŭ nostri, carĭ au respectatŭ pasivitatea, La trócă (banchetŭ) au participatŭ preoții din Chendremalŭ, Petridulŭ mare cu fiiulŭ sĕu, Nadeșulŭ rom., Rețiță și Rociu, precum și învĕțătorulŭ din Jegăriste. Dintre notarii de față Teodorŭ Popŭ din Drelea s'a făcutŭ de risŭ a și toasta. Rușine celorŭ ce au mâncatŭ și bĕutŭ cu dușmanii némului lorŭ! Deputatulŭ alergă cu protopretorele la Gelău încă pe la 1 óră d. a. venindu-le fumulŭ, că acolo partidele s'au luatŭ de capŭ. *Aicĭ nu numai Românii ci și Maghiarii seriosŭ cugetătorĭ au rĕmasŭ pasivĭ.*

SCIRILE ḐILEI.

Aḑĭ a fostŭ alegerea de deputațĭ dietalĭ în *Brașovŭ* In amêndouĕ cercurile orașului au fostŭ alesĭ cu aclamațiune candidații sasĭ Adolf *Zay* și Dr. Ioh. *Kaiser*.

—x—

»Kolozsvar« dela 13 Iunie vorbesce în articolulŭ de fondŭ despre *atitudinea Românilorŭ față cu alegerile dietale* și ḑice între altele: „Foile naționale românescĭ suntŭ pline de apelurĭ și de raporturĭ despre conferințele cercurilorŭ românescĭ. Fiă-care șirŭ arată suferință, fiă-care vorbe aprobă hotărîrile dela Sibiiu. Vedemŭ înaintea nóstră poporalŭ apelŭ alŭ comitetului cercurilorŭ din orașulŭ și comitatulŭ Brașovŭ, în care se cere autonomia Ardealului, cu dietă ardelenéscă, cu limbă administrativă și judecătoréscă română.“ Apoi amintesce de vorbirile „agitatóre“ ale lui Bohățelŭ, Coroianŭ, Gavrilŭ Popŭ și Aurelŭ Isacŭ ținute în conferința din Clușŭ-Mănăștŭrŭ, spre a ajunge la conclusiunile cunoscute, că Românii „demagogĭ“ suntŭ cei ce facŭ nedreptate Ungurilorŭ. — Așa o fi, dér până când?

—x—

A. Sa prințulŭ de corónă *Rudolfŭ* a plecatŭ la Londra, ca sĕ asiste la serbările jubileului Reginei Angliei.

—x—

„Bud. Tagbl.“ publică următorulŭ faptŭ caracteristicŭ: Trenulŭ de persóne, care avea sĕ plece din Seghedinŭ la órele 5 după améḑĭ, a întârḑiatŭ în 12 l. c cu $^1/_2$ de oră, la noi lucru de tóte ḑilele. Dér nu e destulŭ cu atâta. Ajunsŭ la gara următóre trenulŭ a statŭ trei óre. In sfêrșitŭ plecarămŭ, dér fără speranță de a mai ajunge legătura trenului în Ciaba. Și scițĭ ce a fostŭ causa întârḑierii? Escelența Sa d-lŭ *ministru de comunicațiune Baross* venise cu unŭ trenŭ separatŭ pentru a cerceta inundațiunile din giurulŭ Seghedinului și câtŭ timpŭ d-lŭ ministru petrecŭ pe la dămburile stricate, trenulŭ separatŭ așteptă pe puterniculŭ ministru, și astfelŭ 100 de pasagerĭ perdură timpŭ și banĭ, numai și numai pentru că d-lŭ ministru avŭ plăcerea sĕ fiă așteptatŭ. Apoi mai ḑică cineva, că nu trăimŭ într'unŭ statŭ constituționalŭ!

—x—

Polița din locŭ aflândŭ că mai mulțĭ copii suntŭ trimișĭ de părinții lorŭ sĕ cerșéscă prin case, invită publiculŭ ca în casurĭ de acestea sĕ afle numele părinților acelorŭ copii și sĕ le arate poliției, spre a se pune capĕtŭ acestui neajunsŭ.

—x—

Sub titlulŭ „*Maghiarisarea în Ungaria de sudŭ*“, scrie „Pesti Naplo“ dela 14 Iunie n.: „In Panciova s'a formatŭ nu de multŭ „reuniunea Gromon-Dezsö pentru lățirea limbeĭ ungurescĭ“, alŭ căreĭ scopŭ e a lăți maghiarisarea între popórele de limbĭ diferite în Ungaria sudică. Spre scopulŭ acesta însĕ dispune reuniunea de fórte puține puterĭ materiale, din care causă s'a adresatŭ într'unŭ cerculariŭ căldurosŭ scrisŭ cătră jurisdicțiunĭ, ca sĕ-o sprijinéscă în acéstă lucrare patriotică prin acordarea uneĭ subvențiunĭ“. — Așa scriu foile ungurescĭ, care cu tóte astea au obrăznicia d'a ḑice mai la fie-ce ocasiune, că nu voescŭ sĕ maghiariseze. Dér pofta 'n cuiu!

—x—

„*Ujpesti Hirado*“, ce apărea de curêndŭ în Peșta nouuă în editura unui Szterenyi și Hunyady, *a fost oprită* de-a mai apăré, din ordinulŭ viceșpanului la cererea procurorului generalŭ, fiindcă făcea politică și nu depusese cauțiune.

—x—

D-lŭ architectŭ F. Xenopolŭ a dăruitŭ *Academiei române* unŭ inelŭ alŭ lui Ioanŭ Vodă, fiiulŭ lui Vasile Lupu. Inelulŭ pórtă data de 1639.

—x—

Ministru de comunicațiune a datŭ o ordinațiune ca în oficiele telegrafice ale capitalelorŭ comitatelorŭ din ḑiua ordinațiunei și până 'n ḑiua după ultima ḑi de alegere sĕ fiă serviciu de ḑi și de nópte, ér în locurile de alegere și în oficiile telegrafice ale localitățilorŭ învecinate sĕ fiă acestŭ serviciu în ḑiua alegerii, în cele două ḑile premergĕtóre, precum și în ḑiua după cea de alegere, pentru ca telegramele date în acestŭ timpŭ de președinții electoralĭ și de primarii orășenescĭ și comunalĭ sĕ se espedeze fără întârḑiare.

—x—

Suntŭ numițĭ *capelanĭ militarĭ* clasa *II* în reservă: Vasile *Dragoșŭ*, preotŭ gr. cat. alŭ diecesei Gherlei; Macarie *Groze*, preotŭ gr. cat. alŭ archidiecesei A'bei-Iulia și Făgărașiu.

—x—

Deunăḑile la teatrulŭ din S.-A. Ujhely, în timpulŭ representațiunei teatrale, mai mulțĭ spectatorĭ din loge — unŭ tênĕrŭ baronŭ și câțĭ-va amicĭ de ai sĕi — au provocatŭ scandalŭ prin strigăte, care au duratŭ până la sfêrșitulŭ representațiunei, deși se chiămase poliția sĕ restabiléscă ordinea. — Dovеḑĭ de cultură!

Publicațiunile Academiei române.

Au apărutŭ și se află de vênḑare la librăria Socecŭ & Comp:

1. *Hurmuzaki*. Documente privitóre la istoria Românilorŭ:

Vol. I. Cuprinde documentele cele mai vechĭ privitóre la Istoria Românilorŭ pentru anii 1199—1345, culese din diferite publicațiunĭ, și însoțite de note și variante de Nic. Densușianu. 1 vol. 4° de XXX și 701 pagine. Prețulŭ 25 lei.

Suplimentŭ. Vol. III fâsciora 1. Cuprinde documente privitóre la acțiunea Rusiei și Țĕrile române, între anii 1709—1812; jurnalulŭ generalului rusescŭ comite de Laujeron despre campaniile și ocupațiunile rusescĭ dela 1790—1812. 1 vol. 4° de 395 pagine. Prețulŭ 12 lei 50 banĭ.

2. *Mironŭ Costinŭ. Opere complete*, după manuscripte, cu variante și note, cu o recensiune a tuturorŭ codicelorŭ cunoscute până astăḑĭ, bibliografia, biografia lui Mironŭ Costinŭ, unŭ glosariu lucratŭ de d. L. Șaineanu, portrete, facsimile diverse de V. A. Urechiă. Tomulŭ I. 1 vol. 8° de XII și 799 pagine. Lei 12.

Acestŭ volumŭ cuprinde: Cartea pentru descălecatulŭ de'ntâiu a Țĕrei Moldovei și neamului moldovenescŭ și Letopisețulŭ Țĕrei Moldovei dela Aron Vodă încóce.

3. *Psaltirea în versurĭ întomită de Dosofteiu, Metropolitulŭ Moldovei 1671—1686*. Publicată de pe manuscrisulŭ originalŭ și de pe edițiunea dela 1673 de prof. I. Bianu. Cu 6 stampe facsimile 1 vol. 8° Lei 10.

4. *Analele Academiei Române*. Memoriulŭ pe an. 1885—1886:

Ionŭ Ghica. Amintirĭ despre Grigore Alexandrescu 30 banĭ.

G. Barițiu, Apulum, Alba-Iulia, Belgradŭ. 30 banĭ.

Epis. Melchisedecŭ, Schițe din viéța Metropolitului Ungro-Vlahiei Filaretŭ II. 1 Leu.

5. *Etimologicum magnum Romaniae*. Dicționarulŭ limbei istorice și poporane a Românilorŭ, lucratŭ după dorința și cu cheltuiala M. S. Regelui Carolŭ I sub auspiciile Academiei române de B. Petriceicu-Hașdĕu. Tomulŭ I. A—Amurțescŭ 120 1. vol. 8° L. 12.

Publicațiunea întrégă se va compune din circa 10 tomurĭ de câte minimum 30 cóle. Fiecare tomŭ se va publica în patru fâsciore. Prețulŭ unui tomŭ este lei 12. Se primescŭ abonamente pentru fiăcare tomŭ, însĕ fâsciore separate nu se vêndŭ. Abonațilorŭ li-se vorŭ espeda fâsciórele îndată după tipărire. Abonamentele se facŭ la *Stabilimentulŭ graficŭ Socecŭ et. Teclu. Bucurescĭ, strada Berzi No. 96.*

Din marginea Câmpiei, 15 Iunie 1887.

On. D-le Redactorŭ! Multe amŭ fi avutŭ și noi a scrie de prin părțile nóstre, dér amŭ totŭ tăcutŭ în speranța unŭ timpŭ mai bunŭ, dér, precum se vede, de bine nu mai e nădejde. Abusurile vrăjmașilorŭ nostri naționalĭ au ajunsŭ până la estremŭ și noi, în nemărginita nóstră paciență, amŭ răbdatŭ și amŭ tăcutŭ, pentru că revoltătórele acte de volnicia ale despoțilorŭ stă-

pânĭ n'amŭ vrutŭ nicĭ-odată sĕ le considerămŭ cu deplină seriositate, căcĭ sciamŭ, că acésta n'ar puté nicĭ-decum sĕ ducă la unŭ resultatŭ binecuvêntatŭ.

Astădĭ înse, când vedemŭ, că nu numai în biserică şi scólă nu ne dau pace, când vedemŭ, că nu numai nouĕ, cestorŭ vii, ne facŭ nedreptate şi ne batjocurescŭ ci chiar şi pe morţii noştri îi clătină din morminte şi-i gonescŭ din lăcaşurile lorŭ, când vedemŭ în fine, că suntemŭ traşi în temniţe din simplulŭ motivŭ, că ne rugămŭ la D-ḑeu: aflămŭ de sosită timpulŭ ca şi noi sĕ ne ridicămŭ glasulŭ nostru, sĕ împărtăşimŭ fraţilorŭ noştri de sânge patimele nóstre şi toţĭ într'unŭ glasŭ sĕ întrebămŭ: până când Dómne ne vei mai lăsa la atâtea suferinţe!?

Voiu aminti de astădată numai douĕ evenimente sĕvĕrşite în timpulŭ celŭ mai recentŭ:

Unŭ ţĕranŭ românŭ din comuna Iclandulŭ mare îşĭ cumpărase acum 18 anĭ o viă, pe care îşĭ pusese ochii unŭ „domnŭ" de Ungurŭ, care de repeţite orĭ ceruse dela ţĕranŭ sĕ-i vânḑă lui viia. Ţĕranulŭ însĕ cu nicĭ unŭ preţŭ n'a voitŭ sĕ i-o vênḑă. »Domnulŭ", vĕḑêndŭ cum stă tréba, a făcutŭ ce a făcutŭ şi étă, că mai dĕunăḑile bietulŭ ţĕranŭ se pomenesce din bunŭ seninŭ, că viia „lui este întabulată pe numele »Domnului«. Intre ómenĭ fără inimă n'a fostŭ imposibilŭ lucrulŭ acesta, pentru că viia nu era întabulată pe numele proprietarului, care o cumpărase, fiindŭ-că ţĕranulŭ românŭ — precum se vede — nu şĭ-a cunoscutŭ ómenii între carĭ trăesce şi de aceea s'a îndestulitŭ a-şĭ face de o camdată numai contractulŭ de cumpărare, fără a-o întabula.

Puteţĭ sĕ vĕ închipuiţĭ supĕrarea bietului Românŭ, când prin o aşa nedreptate strigătóre la ceriu s'a pomenitŭ deodată desmoştenitŭ din mica sa proprietate. S'a dusŭ întristatulŭ omŭ sĕ céră ajutorulŭ subnotarului din Iclănḑelŭ şi încă mai întâiu s'a dusŭ la preotulŭ de acolo, rugându-lŭ sĕ-i dea statŭ bunŭ şi mângăiare. Preotulŭ, convinsŭ despre adevĕrulŭ causei, l'a îndemnatŭ pe omŭ sĕ se părască, omulŭ însĕ rĕspunse, că e săracŭ şi n'are spese pentru a puté suporta procesulŭ. Preotulŭ, mişcatŭ de nedreptatea ce i s'a făcutŭ acestui creştinŭ românŭ, esclamă cu durere; »Dómne, până când vei sĕ mai cerţĭ acestŭ poporŭ! — „Du-te", îi ḑise ţĕranului, — „dă prescurĭ în 7 sate şi te rógă lui Dumneḑeu!«

Curêndŭ după acésta se întêmplă unŭ incendiu la respectivulŭ „domnŭ« de Ungurŭ. Incendiulŭ a isbucnitŭ în nisce paie, la care umblară tocmai nisce curtenĭ ai „domnului" şi prin urmare e probabilŭ sĕ fi provenitŭ incendiulŭ şi din o nebăgare de sémă a acestora. Suspiţiunea însĕ a căḑutŭ pe ţĕranulŭ românŭ, căruia nu i-a fostŭ de ajunsŭ că fù despoiatŭ de viia ce o avea, ci fù numai decâtŭ dusŭ şi la temniţă împreună cu unŭ feciorŭ alŭ sĕu. Nevasta bietului Românŭ a rĕmasŭ greu bolnavă şi fără nicĭ unŭ ajutorŭ în bóla sa. N'are sĕrmana nicĭ apă cine i da. Cucuruḑele ţĕranului din vorbă au rĕmasŭ nesăpate şi prin urmare étă miseria şi ruina lui totală! Respectivulŭ preotŭ din Iclănḑelŭ, d-lŭ Romulŭ S. Orbeanu încă este citatŭ din incidentulŭ acesta la judecătoria din M.-Ludoşŭ în causă penală, póte abunăsémă pentru sfatulŭ ce l'a datŭ ţĕranului, ca adecă sĕ dea prescurĭ şi sĕ se róge lui Dumneḑeu.

Étă déră, on. d-le Redactorŭ, că Românii din Ungaria amŭ ajunsŭ până acolo, că şi a ne ruga lui Dumneḑeu şi a propaga pietatea în poporŭ se consideră de crimă!

Sĕ ne întórcemŭ acum la unŭ altŭ casŭ, care pe pămêntulŭ Europei civilisate anevoiă credŭ sĕ-şĭ afle părechiă.

In comuna învecinată, Căpuşulŭ de Câmpiă, se sapă morţii din morminte pentru ca în mijloculŭ cemiteriului românescŭ sĕ se facă o criptă unguréscă. Căpuşulŭ este unŭ satŭ curatŭ românescŭ, locuitŭ de peste 1000 suflete, unŭ poporŭ bunŭ românescŭ şi în bună stare materială, cu care sub alte împrejurărĭ multŭ s'ar puté face, dér acum este dusŭ la desperare, fiindŭ că este datŭ pradă pe mâna streinilorŭ. Numai 6 familii ungurescĭ se află în comuna acésta, dér şi acestea suntŭ pré destule pentru a şĭ puté bate jocŭ de poporulŭ nostru, fiindcă unulŭ din ei este primarŭ, altulŭ notarŭ, colectorulŭ asemenea e maghiarŭ, boltaşulŭ e maghiarŭ, crîşmarulŭ evreu, ér inspectorulŭ de dare asemenea e maghiarŭ, deşi în loculŭ lui a fostŭ mai 'nainte unŭ Românŭ din Jelandulŭ mare, dér acesta a fost suspendatŭ din postulŭ sĕu fiind-că purta pĕrulŭ lungŭ şi a fostu înlocuitŭ de unŭ Ungurŭ, deşi Românulŭ era multŭ mai capabilŭ decâtŭ Ungurulŭ,

Fiindŭ poporulŭ românŭ din acéstă comună pusŭ sub imediata stăpânire a acestorŭ elemente duşmane naţiunei nóstre, nu e mirare, decă 'ei în neţĕrmurita lorŭ cutezanţă comitŭ cele mai esagerate fapte în detrimentulŭ poporului nostru, ba nicĭ chiar cemiterulŭ lorŭ nu este scutitŭ de unŭ vandalismŭ ne mai pomenitŭ, săpându-li-se chiar şi morţii, *fără a-i părtini cineva,* făcêndŭ mamele sĕ plângă a doua óră după copii lorŭ înmormêntaţĭ, ér acum scoşĭ spre a se face în loculŭ, în care au fostŭ ei aşeḑaţĭ, o criptă unguréscă. S'au opusŭ ce-i dreptŭ câţĭ-va plugarĭ românĭ, fără nicĭ unŭ conducĕtorŭ, dér li s'a rĕspunsŭ: cui nu-i place, sĕ mérgă sĕ părĕscă. Bietul Românŭ, ocupatŭ fiindŭ cu săpatulŭ cucuruzului, şi mai vĕrtosŭ nefiindŭ protegiatŭ de unŭ conducĕtorŭ inteligentŭ din sînulŭ sĕu, ba ce e mai multŭ, sciindŭ că are de a face tocmai cu superiorulŭ sĕu: n'a pututŭ şi nicĭ n'a cutezatŭ a face mai departe paşii necesarĭ. Dér întrebŭ: ce a făcutŭ autoritatea bisericéscă română din comuna aceea? Cum de nu a protestatŭ contra săpărei morţilorŭ în cimitirulŭ românŭ şi pe ce basă a concesŭ acésta fără a primi speciale informaţiunĭ dela Ordinariatŭ? Cum a pututŭ sĕ rĕmână nemişcată faţă cu unŭ faptŭ ca acesta, când vede scoţindu-se din mormêntŭ cadavrele nu de multŭ înmormêntate ale reposaţilorŭ românĭ: Osămintele copiilorŭ, părinţilorŭ, dintre carĭ multe au fostŭ scóse din mormêntŭ încă chiarŭ neduse în putreḑiune, mulţime de bucăţĭ de sicrie stau hălme în mijloculŭ cimitirului românŭ, ca astfelŭ sĕ se încépă acum zidirea criptei ungurescĭ. Mamele plângŭ acum din nou lângă cadavrele fiilorŭ lorŭ, scandalulŭ e ne mai pomenitŭ. — Sĕrmane poporŭ românŭ, unde ai ajunsŭ, de nu-ţĭ dau pace nicĭ chiarŭ în mormêntŭ!

Are cunoscinţă respectiva autoritate bisericéscă română de acolo, că conturbarea morţilor este în sensulŭ legei strînsŭ oprită, şi décă are cunoscinţă, cum de nu a protestatŭ contra acestui vandalismŭ? — Veḑĭ acésta este sórtea poporului nostru, când n'are cine sĕ-lŭ părtinéscă, când cei ce trăescŭ din sudórea lui banchetéză în societăţile Ungurilorŭ şi nu se îndură a pune frêu nesaţióselorŭ lorŭ pofte în contulŭ poporului nostru.

Este multŭ timpŭ de când se plânge poporulŭ din Căpuşŭ la comunele învecinate, că nimenea nu păşesce întru apĕrarea lui, şi acum, când nicĭ chiarŭ în faţa unui vandalismŭ ca acesta nu-şĭ află apĕrătorĭ, m'am vĕḑutŭ îndemnatŭ — on. d-le Redactorŭ — a vĕ aduce aceste la cunoscinţă, avêndŭ mai vîrtosŭ firma speranţă, că publicându-le în preţuitulŭ d-vóstre ḑiarŭ, vorŭ ajunge prin acésta şi la cunoscinţa prea Veneratului Ordinariatŭ, despre care presupunŭ, că nu are cunoscinţă despre cele ce se comitŭ aicĭ şi despre care nu mĕ îndoescŭ, că îndată ce va cunósce ad vĕrătatea celorŭ ḑise de mine, va protesta contra unorŭ asemenea abusurĭ şi acte de volnicią.

Aşĭ avé încă multe alte date, ce arŭ merita sĕ fiă aduse la cunoscinţă, dér tacŭ de astădată.

Silviu.

Din comitatulŭ Têrnavei marĭ, Iuniu 1887.

In Şeica-mare s'a ţinutŭ a treia ḑi de Rosaliele nóstre esamenulŭ cu copii dela scóla de statŭ, la care a fostŭ de faţă şi d-lŭ inspectorŭ de scóle alŭ acestui comitatŭ Horvath Laszlo. Intréga nemeşime de pe valea-Buiei s'a coborîtŭ la Şeica-mare. Atâtŭ înainte, câtŭ şi după esamenŭ preşedintele a vorbitŭ despre „iubirea" şi „bunăvoinţa" guvernului faţă de naţionalităţĭ şi scólele lorŭ (sic!), ḑicêndŭ că scopulŭ acestei scóle nu este maghiarisarea, ci „cultura" şi »civilisaţiunea", ba se provocă şi la copii din scólă, ḑicêndŭ că aceştia fără osebire de naţionalitate se iubescŭ unii pe alţii şi ḑise ca sĕ luămŭ şi noi, ceştĭ marĭ, esemplu dela ei, ér pe părinţĭ îi provocă sĕ-şĭ dea copii la acéstă scólă.

Părintele *Vasile Oprea*, din Mighindola încă a fostŭ de faţă, mângăindu-se cu premiarea unuia dintre fiii sĕi pentru progresulŭ făcutŭ în limba maghiară; asemenea părintele *Achimŭ Vintilă* care îşĭ aduse o nepoţică din jurulŭ Blaşului la acéstă scólă şi care asemenea a fostŭ premiată. Nu sciu, décă mai au simţŭ românescŭ ómenii aceştia şi cum de nu pricepŭ ofensele şi góna ce se face cu poporulŭ, din a căruia prescură se hrănescŭ. Din parte-mĭ ḑicŭ: fiă-le de bine; dér totuşĭ înainte de a încheia le ḑicŭ acestorŭ preoţĭ, că décă ei n'au tragere de inimă ca sĕ dea poporului esémplu bunŭ şi vrednicŭ de imitatŭ, apoi sĕ imiteze celŭ puţinŭ ei esemplulŭ ce li-lŭ dă poporulŭ românŭ din Şeica mare şi jurŭ, care-şĭ scie preţui scólele sale şi nu se lasă a fi înşelatŭ nicĭ prin măgulirile şi nicĭ prin alte soiurĭ de ademenirĭ ale contrarilorŭ noştri.

Mnr.

Incendiulŭ din Botoşanĭ.

Mercurĭ după améḑĭ a isbucnitŭ în oraşulŭ Botoşanĭ din Moldova, România, unŭ incendiu gróznicŭ, care a distrusŭ vr'o 1000 de case, precum ni s'a comunicatŭ prin telegramă.

Foile din România ne aducŭ amĕrunte despre acéstă mare nenorocire. Fiindŭ vêntŭ mare, foculŭ s'a întinsŭ repede luândŭ proporţiunĭ enorme. Pagubele în edificii, mărfurĭ, banĭ şi hârtii de valóre, păstrate în casse de Wertheim, şi cu tóte astea aurulŭ şi argintulŭ topitŭ, ér hârtiile prefăcute în cenuşe, suntŭ enorme; se ḑice că se urcă la 5 milióne. Suntŭ câţiva morţĭ şi rănițĭ.

Desolarea e mare şi tristeţa, ce se vede pe feţele poporaţiunei rĕmase fără adăpostŭ şi clasei sĕrace fără esistenţă inspiră milă. S'au luatŭ grabnice mĕsurĭ pentru ajutorarea nenorociţilorŭ. Regele a şi trimisŭ 10,000 lei.

Lista de subscripţiune,

deschisă de „Gazeta Transilvaniei" pentru comunele române din Ardêlŭ nenorocite prin incendiu şi inundare.

Au mai incursŭ:

Din Blaşiu, pe lista d-lui colectante Georgiu Bărbatŭ, capelanŭ:

Ioanŭ, Metropolitŭ	100 fl.	
Constantinŭ Papfalvi	5 „	
Ioanŭ F. Negruţiu, canonicŭ . .	2 „	
Dr. Ioanŭ Raţiu	1 „	
I. Antonelli	1 »	
A. Vestemeanŭ.	1 „	
Ludovicŭ Csato	1 „	
I. M. Moldovanŭ	5 »	
Dr. Alexandru Grama	2 „	
Dr. Ioanŭ Colceriu	1 »	
Simeonŭ P. Mateiu, secret . . .	2 „	
Cineva	1 „	
Órecine	1 „	
A. Blăşianu	1 »	
Alesiu Viciu	1 »	
Vasiliu Olteanu	5 „	
Basiliu Turcu	5 »	
Demetriu Turcu jun	2 „	
Ioanŭ Orga	2 „	
I. Germanŭ	1 „	
Dr. Augustinŭ Bunea	2 »	
N. Popescu	1 „	
Ios. Hossu	1 „	
Dr. Victorŭ Szmigelski	2 „	
Iosifŭ Vancea	1 »	
S. Nestorŭ	1 „	40 cr.
I. Mureşianu	1 „	
Aronŭ Deacŭ	1 »	
Elia Vlassa	5 „	
Georgiu Vancea	4 »	
Maria Tipografŭ	1 „	
Dumitru Turcu sen.	1 „	
P. Solomonŭ	1 „	
Georgiu Munteanu	1 „	
I. F. Negruţiu	1 „	
Aronŭ Papiu	1 „	
Ioane Ianza	1 „	
Vasilie Solomonŭ	1 „	
Gregoriu Ordace	1 »	
Nicolau Pepelovits.	1 »	
Georgiu Bărbatŭ	2 »	60 cr.
Suma	172 fl.	—

Adăugêndŭ la acésta suma din nr.

123 alŭ „Gaz. Trans." Lei noi	1220 şi	310 fl.	17 cr
(Va urma). Totalŭ Lei n.	1220	482 fl.	17 cr

Le mulţumimŭ generoşilorŭ contribuitorĭ în numele nenorociţilorŭ, dorindŭ ca nobilulŭ lorŭ esemplu sĕ afle imitatorĭ pretutindenea.

Scirĭ militare.

Germania. Din Parisŭ se telegrafiază, că Germania procedéză în tótă liniştea la o încercare de mobilisare a corpului III de armată. Tóte clasele de reservă suntŭ convocate, chiar şi cele din 1880.

România. Arsenalulŭ flotilei va primi în ḑilele acestea mai multe comande făcute pentru acestŭ corpŭ în Englitera.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PEŞTA, 18 Iunie. — Resultatulŭ alegerilorŭ până acum: aleşĭ 166 liberalĭ, 41 din partida independentă, 21 din oposiţiunea moderată, 7 fără partidă, 6 antisemiţĭ, 3 balotage. In Verbo s'a sistatŭ alegerea din causa focului ce a isbucnitŭ. In capitală au fostŭ aleşĭ Busbach şi Visi, între Tolna şi Pruckler e necesarŭ balotagiu. Partida liberală a câştigatŭ 31, a perdutŭ 6 cercurĭ; partida independentă a perdutŭ 15, a câştigatŭ 12 cercurĭ. Enyedy, Hermann, Csavolszky, Polonyi au căḑutŭ. In Baia de Crişŭ a căḑutŭ Truţa.

AGRAM, 18 Iunie. — Resultatulŭ totalŭ alŭ alegerilorŭ dietale: aleşĭ 86 din partida naţională (cu 24 mai mulţĭ), 9 Starceviceanĭ (au perdutŭ 14), 7 independenţĭ (au perdutŭ 9), 2 fără partidă. Capitala a alesŭ numai din partida naţională.

DIVERSE.

Cânii în serviciulŭ trupelorŭ. — In Germania se facŭ încercărĭ ca prin dresarea sistematică sĕ se pótă întrebuinţa cânii pentru a cerceta pădurile, tufişele, mlăştinile, pentru aflarea isvórelorŭ de apă, a rĕniţilorŭ, rătăciţilorŭ şi de asemenea pentru serviciulŭ de înscinţărĭ. In bataliónele de vânătorĭ brandeburgese s'au aţaţatŭ deja cânĭ în acestŭ serviciu şi s'au începutŭ a se căpăta resultate destulŭ de bune.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena
din 17 Iuniu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	101 90	Bonurĭ croato-slavone	104 50
Rentă de hârtiă 5%	88.—	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.25	Imprumutulŭ cu premiu ung.	121.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.60	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	122 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 50	Renta de hărtiă austriacă	81 40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	116 60	Renta de arg. austr.	82.45
Bonurĭ rurale ungare	104.60	Renta de aurŭ austr.	112 70
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.60	Losurile din 1860	136.90
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 50	Acţiunile băncei austro-ungare	886 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50	Act. băncei de creditŭ ung.	287.—
Bonurĭ rurale transilvane	104 60	Act. băncei de creditŭ austr.	283.70
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.97
		Napoleon-d'orĭ	10.05
		Mărcĭ 100 împ. germ.	62 20
		Londra 10 Livres sterlinge	126 60

Cursulu pieţei Braşovu
din 18 Iuniu st. n. 1887

Bancnote românescĭ	Cump.	8 66	Vênd.	8 68
Argint românesc	»	8.60	»	8.64
Napoleon-d'orĭ	»	9 98	»	10.03
Lire turcescĭ	»	11.35	»	11.40
Imperialĭ	»	10.35	»	10.40
Galbenĭ	»	5 90	»	5.94
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	114.—	»	116.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi postaultimă.

Décă se ivescŭ iregularităţĭ la primirea ḑiarului onor. abonaţĭ suntŭ rugaţĭ a ne încunosciinţa imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS."*

Dela comitetulŭ centralŭ electoralŭ alŭ com. Braşovŭ.

Nr. 35—1887.

Publicaţiune.

Din partea comitetului centralŭ electoralŭ alŭ comitatului Braşovŭ se face cunoscutŭ în înţelesulŭ art. de lege XVIII ex 1876, cum-că listele respective catalógele provisorice ale alegĕtorilorŭ de deputaţĭ pentru diet, ţĕrii suntŭ compuse pentru acestŭ anŭ în ambele cercurĭ electorale, ce stau sub conducerea acestui comitetŭ centralŭ electoralŭ.

Catalogulŭ generalŭ alŭ tuturorŭ alegĕtorilorŭ din ambele cercurĭ electorale este espusŭ la vederea fiă-căruia în biuroulŭ presidentului comitetului centralŭ, ér catalógele singuraticelorŭ comune suntŭ espuse în casa satului a fiă-cărei comune. Ele se potŭ vedea de orĭ şi cine în amintitele locurĭ din 5—25 Iulie st. n. a. c. în presenţa vre-unui funcţionarŭ a. m. dela 8—12 óre, ér p. m. dela 2—6 óre se potŭ lua şi copii de pe ele.

Fie-cine póte reclama în contra catalogului respectivŭ referitorŭ la propria sa persónă; afară de acésta fie-cine este îndreptăţitŭ a reclama în contra vre-unei neîndreptăţite luărĭ séu lăsărĭ afară din listele acelui cercŭ de care se ţine — presupunêndŭ că elŭ însuşĭ este luatŭ în vre-una din aceste liste.

Reclamaţiunile se potŭ vedea de orĭ şi cine şi fiă-cine îşĭ póte face observaţiunile sale la ele.

Reclamaţiunile se facŭ în scrisŭ; într'unŭ scriptŭ se potŭ face reclamaţiunĭ şi pentru mai multe persóne. Observaţiunile de asemenea se facŭ în scrisŭ şi la fiă-care scriptŭ au sĕ se facă observaţiunile separatŭ. Reclamaţiunile au sĕ se facă din 5 până inclusive 15 Iulie a. c. st. n.; ér observaţiunile din 16 până inclusive 25 Iulie.

Reclamaţiunile şi observaţiunile instruite cu documente recerute suntŭ de a se adresa subscrisului comitetŭ centralŭ electoralŭ şi au a se preda antistiei acelei comune în contra cărei liste s'a făcutŭ reclamaţiunea.

Acestea se aducŭ a cunoscinţa publică pe lângă aceea observare, că comitetulŭ centralŭ va decide asupra acestorŭ reclamaţiunĭ şi observaţiunĭ în şedinţele publice, ce le va ţinea în 1 eventualŭ continuativŭ şi în 2 Septemvre a. c. st. n. dela 9—12 óre a. m. şi că aceste deciziunĭ se vorŭ putea vedea de orĭ şi cine în órele de oficiu din 20—30 Septemvre a. c. s. n.

Din şedinţa comitetului centralŭ electoralŭ alŭ comitatului Braşovŭ, ţinută în 15 Iunie 1887.

Iuliu de Roll,	***Dr. Frideric Jekel,***
consiliarŭ regescŭ, Vice-comite,	asesorŭ la sedria orfanală,
ca presidentŭ.	ca notarŭ.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.